

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 30 (5724)
12.
MARTS
SESTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

Preiļu rajona partijas un saimnieciskā aktīva sanāksmes REZOLŪCIJA

„Par sociālistisko saistību un rajona ekonomiskās un sociālās attīstības plāna izpildi 1987. gadā”

Divpadsmitajā piecgadē mums jāpanāk radikālas izmaiņas ekonomikas intensificēšanā un vienlaikus jārada stabils pamats tautas saimniecības tālākai attīstīšanai. Tāpēc, izvērtējot sasniegtos rezultātus ekonomikas attīstīšanā mūsu rajonā piecgades otrajā gadā, jāņem vērā perspektīvas nākotnē — kā īstenosim ekonomikas un sociālās attīstības paātrinājuma stratēģiju.

Partijas un saimnieciskā aktīva sanāksme atzīmē, ka rajona darbaļaudis sistemātiski un mērķtiecīgi īsteno dzīvīgo pārkārtošanās procesa koncepcijas, kuras iemiesotas PSKP XXVII kongresa dokumentos, PSKP CK 1987. gada janvāra un jūnija Plēnumu lēmumos. Lielā Okobra 70. gadadienu rajona darbaļaudis sagaidīja godam: divpadsmitās piecgades divu gadu plānu pirms termiņa izpildīja vairāk nekā 400 strādnieku un kolhoznieku un 26 darba kolektīvi (fermās, ceļos, uzņēmumos, organizācijās, lauku saimniecībās). So izcilnieku skaitā ir Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» kolhoza kolektīvs, Aglonas padomju saimniecības pīļu fermas kolektīvs, rajona sadzīves pakalpojumu kombināta kolektīvs.

1987. gada veikums parāda, ka mūsu rajona ekonomika galvenajos virzienos attīstās atbilstoši piecgades plāna rādītājiem. Rūpnieciskās ražošanas pieaugums, salīdzinot ar 1986. gadu, ir 3,8 procenti. Šis pieaugums pilnībā panākts uz darba ražīguma celšanas rēķina. Ar uzviņu ir izpildīti gaļas, olu, piena un graudu valsts iepirkuma plāni. Rajona celtniecības organizācijas palielināja celtniecības un montāžas darbu apjomu. Stingri tiek realizētas ieceres dzīvokļu un sociā-

lo objektu celtniecībā. Taču individuālā celtniecība pagaldām izvēršas gausi. Pāplašinās pakalpojumu sfēra.

Diemžēl atsevišķiem darba kolektīviem neizdevās realizēt savas ieceres, tie nenodrošināja stabili ražošanas kāpinājumu. Nav izpildīts kartupeļu un līnu valsts iepirkuma plāns. Samazinājās lopkopības produkcijas ražošanas intensitāte. Vairākās rajona saimniecībās neapmierinoša ir darba organizācija. Ļoti lēni tiek risināti jautājumi par rūpniecības uzņēmumu un organizāciju un arī individuālo palīgsaimniecību izvēršanu laukos.

1988. gada plāni ir saspringti, taču reāli. Un jāmobilizē visi spēki, lai tos izpildītu — jāpaātrina pārkārtošanās, izmainot saimniekošanas stilu un metodes. Rajona agrorūpnieciskajai apvienībai, kolhozu un sovhozu, rūpniecības uzņēmumu un organizāciju saimnieciskajiem vadītājiem un šo kolektīvu partijas pirmorganizācijām jāveic ledarbīgi pasākumi, lai attīstītu uzņēmumu un individuālās palīgsaimniecības laukos, lai sekmētu dārkopības un dārzeņkopības kolektīvu darbību, tādejādi uzlabojot rajona iedzīvotāju apgādi ar pārtikas produktiem. Masveidīgi jāievieš darba organizācijas un stimulēšanas progresīvās formas — pirmkārt jau kolektīvie un ģimenes darbuzņēmuma līgumi. Lauku saimniecību vadītājiem un speciālistiem īpašu uzmanību vajag veltīt tam, lai intensificētu lopkopības produkcijas ražošanu. Šajā nolūkā jāgādā par labu lopbarību, par dzīvnieku barības devu sabalansēšanu. Jāpilnīgo pasākumi lauksaimnieku darba materiālajai un morālajai stimulēšanai, ņemot par pamatu darba galarezultātu.

Partijas, komjaunatnes un arodbiedrības organizācijām, vietējo Tautas depu-

tātu padomēm, it visiem saimnieciskajiem vadītājiem īpaša uzmanība jāvelta darba disciplīnas nostiprināšanai; ir pastiprināti jākontrolē, kā tiek izpildīti plāna uzdevumi un īstenoti pieņemtie lēmumi.

Partijas pirmorganizācijām un arodbiedrības organizācijām ir jāpanāk, lai, izmantojot marksisma-leninisma izglītības darba formas un metodes, tiktu apgūta un ieviesta pirmrindas pieredze, lai ikkatrs vadītājs un speciālists pilnībā apgūtu pārvaldes šodienas metodes, lai tiktu pastiprināta uzmanība masu profesiju kadru kvalifikācijas paaugstināšanai. Partijas un arodbiedrību organizāciju masu politisko darbu vajag virzīt tā, lai neatlaidīgi realizētos ekonomijas režīms, lai mēs racionāli izmantotu materiālos un finansu resursus. Īpaša vērība jāvelta darba kolektīvu lomas palielināšanai, demokratijas un atklātuma izvēršanai.

Republikāniskajā sociālistiskajā sacensībā mūsu rajona tautas izglītības nodaļas kolektīvs izcīnīja otro vietu (lauku rajonu grupā). Saņemts apbalvojums — Latvijas PSR Ministru Padomes un Latvijas Republikāniskās arodbiedrību padomes ceļojošais Sarkanais karogs. Sodien uzdevumi ir skaidri — bērnu un jauniešu apmācīšanā un audzināšanā jāsasniedz kvalitatīvi jauns līmenis. Sodien labāk jāgatavo strādnieku un speciālistu kadri, nemītīgi jāpaaugstina viņu kvalifikācija. Tagad pirmajā plānā izvirzās zināšanu kvalitāte, tagad galvenā uzmanība jāpievērš skolnieku individuālo spēju attīstīšanai. Jānodrošina augsta kvalitāte vispārējā izglītībā, jāuzlabo jauniešu idejiski tikumiskā audzināšana un sagatavošana darbam.

Rajona medicīnas darbinieki koncentrējuši savu uzmanību, lai celtu iedzīvo-

tāju medicīniskās apkalpošanas kultūru un kvalitāti, kas neapšaubāmi sekmē rajona iedzīvotāju veselības uzlabošanu, pagarina viņu aktīvā darba mūžu.

II Vissavienības tautas daiļrades festivāls manāmi aktivizēja kultūras dzīvīgo ar mūsu rajonā. Tagad par tradīciju kļuvis apmainīties ar koncertiem — mūsu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi dodas uz rajoniem, ar kuriem mēs sacensāties, un draugi brauc pie mums. Taču rajona kultūras nodaļai vēl jāpiestrādā, lai vairāk iedzīvotāju iesaistītu mākslinieciskās pašdarbības pulciņos, interešu klubos, dažādās amatieru kopās. Lielāka vērība jāvelta darbam ar jaunatni.

Rajona laikraksta «Lenina Karogs» redakcijai jānodrošina, lai sistemātiski tiktu atainoti tie procesi, kas noris rajona ekonomiskās un sociālās attīstības sfērā, lai dziļāk atspoguļotu ražošanas problēmas un perspektīvas, lai kritizētu nepilnības un sekmētu to novēršanu, lai operatīvi informētu par sociālistiskās sacensības gaitu.

Pārkārtošanās procesa paātrināšanās, pilna saimnieciskā aprēķina un pašfinansēšanas principu plaša izplatība, darba kolektīvu iniciatīvas palielināšanās — sakarā ar likuma par valsts uzņēmumiem (apvienībām) pieņemšanu — rada mums jaunas iespējas sekmīgi izpildīt 1988. gada plānus.

Partijas un saimnieciskā aktīva dalībnieki ir cieši pārliecināti, ka rajona darbaļaudis veiks visus savus spēkus, lai pilnībā izpildītu 1988. gada plāna uzdevumus, lai sekmētu partijas kursu uz ekonomiskās un sociālās attīstības paātrināšanu, tādejādi nodrošinot PSKP XIX Vissavienības konferences cienīgu sagatavošanu.

Pieņemta 1988. gada 25. februārī

Mūsu slaucējas — seštūkstošnieču klubā

Agrofirmā «Ādaži» notika divkārtējās Sociālistiskā Darba Varones Martas Semules seštūkstošnieku kluba biedru gads-kārtējā sapulce. Jau pagājušajā gadā klubs apvienoja septiņdesmit divus biedrus, kuru vidū bija arī mūsu rajona agrofirma «Krasnij Oktjabrj» kolhoza govju mehānizētās slaukšanas meistares: pieredzējušās Lidija Fjodorova, Veronika Golubeva, Vera Prozorska, Helēna Cernova, Feklēnija Danilova un Antonina Loginova. Notikušajā sapulcē kluba biedru apliecības saņēma vēl divdesmit pieci lopkopji — arī piecas mūsu rajona pārstāves. Klubā tika uzņemtas Marija Lazareva, Uljana Amosova, Antonina Stepanova, Gaļina Bahanova un Zinaida Trofimova (visas no agrofirma «Krasnij Oktjabrj» kolhoza).

Sapulcē piedalījās arī jaunās slaucējas, kuras sasniegušas izslaukumus, kas augstāki par 5 000 kilogramiem. Mūsu rajonā šo robežu sasniegušas un perspektīvi strādā Zenta Juhņeviča un Viļa Conka no agrofirma «Krasnij Oktjabrj» kolhoza, Helēna Lutinska un Janīna Zeļe no Raiņa kolhoza, kā arī Natālija Klindžāne no Lenina saimniecības. Godprātīgi strādājot, meitenēm ir droša perspektīva kļūt par pilntiesīgām seštūkstošnieku kluba biedrēm.

Mūsu rajona delegāciju vadīja rajona agrorūpnieciskās apvienības galvenā zootehniķe Helēna Veikšāne. Lūk, kā viņa raksturo kluba sanāksmi:

— Tā bija interesanta un vērtīga tikšanās. Noklausījāmies kluba prezidentes

agrofirma «Ādaži» mehānizētās slaukšanas meistares Ainas Dreimanis pārskatu. Viņa pastāstīja arī, kā par augstiem izslaukumiem gādā Ādažos. Mums derētu pārņemt netradicionālos ceļus sabalansētas lopbarības ražošanā — audzēt lopbarības pupas, dzelteno lupīnu, eļļas rūtus.

Pieredzē par lopbarības ražošanu dalījās arī citi. Dzirdējām domas, kas atkārtotās no iepriekšējiem gadiem — par to, ka gausi risinās problēmas, kas saistītas ar fermu mazo mehānizāciju, ganāmpulka šķirnes uzlabošanu.

Mums bija iespēja redzēt un apbrīnot ādažnieku lielisko pašdarbību, sākot ar dejojājiem un beidzot ar vijolnieku ansambli.

L. BIRZNIECE

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta ziņām)

Saimniecība	Izslaukts no govju marta I dekadē (kg)	salīdz. ar iepriekšējo dekadē	salīdz. ar to pašu laiku 1987. gadā	kg no govju, salīdz. ar 1987. gadu
«Krasnij Oktjabrj»	15,5	+0,5	+0,4	+ 74
Lenina	11,0	+0,5	+0,1	+ 42
«Sarkanā ausma»	10,3	+0,4	-0,2	+ 32
«Rīts»	10,0	+0,6	+0,3	+ 55
«Zelta vārpa»	9,6	+0,9	+1,2	+ 72
M. Gorkija	9,4	—	+0,3	+ 45
Raiņa	9,3	+0,5	-0,2	+ 21
Rušonas p. s.	9,2	+0,1	+0,8	+ 62
«Nākotne»	9,0	+0,1	-0,6	+ 28
Kirova	8,7	+0,3	+0,4	+ 44
Dzeržinska	8,4	+1,4	-0,7	+ 17
K. Marksa	8,2	+0,7	+1,3	+ 41
Suvorova	8,1	+0,8	+0,6	+ 5
Aglonas p. s.	8,0	+0,3	+0,6	+ 74
«Dzintars»	7,7	+0,3	—	+ 27
Oškaina	7,5	+0,8	-0,2	+ 32
«Sīlukalns»	7,5	+0,3	+0,1	+ 20
«Vārkava»	7,0	+0,4	+0,4	+ 40
Rudzātu p. s.	6,7	—	-0,2	+ 21
«Dubna»	6,4	+0,1	+0,5	+ 65
RAJONA	9,2	+0,5	+0,3	+ 43

Agronomi mācās

Februāra beigās un marta sākumā notika rajona kolhozu un padomju saimniecību galveno agronomu divu nedēļu kvalifikācijas celšanas kursi augu aizsardzības, agroķīmijas jautājumos un kultūragu audzēšanā pēc intensīvajām tehnoloģijām.

Sīki tika analizēti ķīmizācijas efektivitātes paaugstināšanas ceļi. Kursu klausītājus iepazīstināja ar jaunākajām atziņām par augu barošanu un tās regulēšanas procesiem. Sevišķi tika uzsvērtas nepieciešamība sabalansēt mikro un makroelementu izmantošanu. Runāja arī par diagnostikas paņēmieniem, nosakot augu vajadzības pēc mēslošanas līdzekļiem. Agronomi speciālisti analizēja mēslošanas ietekmi uz augsnes fizikāli mehāniskajiem un agroķīmiskajiem procesiem.

Izbraukuma nodarbības kvalifikācijas celšanas kursu klausītāji apskatīja, kā pareizi veicama organisko mēslošanas līdzekļu kūti kūtmēsļu kompostēšana un komposta kūdras iegūšana pēc karjeru metodes. Izbraukuma nodarbība bija organizēta kolhozā «Sarkanā ausma».

«Agroķīmijas» rajona apvienības tirdzniecības bāzē agronomi iepazīs ar KAS gatavošanas paņēmieniem un iespējām pareizi organizēt minerālmēsļu uzglabāšanu.

Augu aizsardzībai veltītajos tematos galvenā uzmanība tika veltīta agrotehniskajiem paņēmieniem cīņā pret augu slimībām, kaitēkļiem un nezālēm, kā arī bioloģiskajiem paņēmieniem. Protams, nedrīkst aizmirst ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus. Daudz tika runāts par to iedarbību, dozēšanu, pielietošanu. Jābūt sevišķi uzmanīgiem, lai neplesārtu apkārtējo vidi, ūdeņus.

Atsevišķas nodarbības bija veltītas lauksaimniecības kultūru intensīvas audzēšanas tehnoloģijām. Tika analizēti gan saimniecību sasniegumi, gan trūkumi (augsnēs neaktīvatīva aršana, nepietiekami novērtēta lobīšanas nepieciešamība, maz vēl domāts par mikroreliefa izlīdzināšanu un savlaicīgu dalīto slāpekļa mēslojuma iestrādi un augu aizsardzību pret slimībām).

Kursos sīki iztirzāja sēklkopības jautājumus, galveno uzmanību veltot sēklu lauku ievērošanai visām lauksaimniecības kultūrām. Tika uzsvērts, ka turpmāk agronomiem daudz uzmanības būs jāvelta ilggadīgo zālāju sēklkopībai, jo katrai saimniecībai sevi vajadzēs apgādāt ar āboliņa un citu zālāju sēklām.

Kvalifikācijas celšanas kursu nobeigumā visiem to klausītājiem iegūtās zināšanas bija jāapstiprina eksāmenā.

L. STRODE

● Agrorūpnieciskais komplekss: problēmas gaida risinājumu

Bēdīgs stāsts... par aitām

Balti sprogaļni jēriņi draiski lēka pa zaju zālīti, priecājas par plašo un gaišo pasauli visapkārt. Tumšgalvainas kupilvilnas aitas prātīgi ganās. Jā, tāda idilliska ainava vairāk piemērota reklāmas prospektiem par Alpu plavām. Vai nu nepastāvīgie klimatiskie apstākļi (Baltija taču!) vai arī kāda cita dabas katastrofa vainīga, taču mūsu republikā un rajonā lielus aitu ganāmpulkus gandrīz vai neredz.

Bet sāksim nu bēdīgo stāstu. Vēl pirms pāris gadu desmitiem katrā kolhozā un katrā padomju saimniecībā vienā vai vairākās novietnēs mitinājās aitas. Tad nāca septiņdesmito gadu specializācijas bums. Priekšniecība sprieda, plānoja, saskaņoja un nolēma, ka ar aitkopību tāpat kā agrāk nodarbosies M. Gorkija un Oškaina kolhozi, bet Aglonas padomju saimniecība specializēsies. Atbilstoši apstākļi, atbilstoši reļjefs un tā tālāk.

Un specializācija sākās, no

trīssimt aitām ganāmpulks Aglonā pieauga līdz diviem tūkstošiem. Saimniecības zootehniķi brauca uz kaimiņu kolhoziem, brāķēja, atlasīja sev derīgos lopņus. Vienai otrai saimniecībai nācās atteikties, jo tur dzīvnieki bija pārāk slīktā stāvoklī, nekopti, neaprupēti.

Rezultāts bija tāds, ka aglonieši, kuriem aitkopība līdz tam bija samērā ienesīga nozare, šajā ziņā sāka lielām šķērsām slīdēt lejup. Slīktais ganāmpulks bija galvenais iemesls tam, ka ieguva ļoti maz jēru. Tātad finansiālo situāciju nebija iespējams uzlabot, arī nododot valstij gaļu. Bet izeju vajadzēja atrast.

Tika pieņemts lēmums, ka Aglonas padomju saimniecībā vienpadsmitajā piecgadē uzbūvēs novietni tūkstoš aitām. 1984. gadā bija jāapgūst 255 tūkstoši rubļu, bet 1985. gadā 206 tūkstoši rubļu. Starp citu, objekta pilna tūmes vērtība (pēc izmaiņām būvmateriālu cenās) sasniedza

pat 780 tūkstošus rubļu. Taču projekta dokumentācija tā arī nopusēja un novecoja plauktos. Objekta būvniecība netika uzsākta, aitu ganībām paredzētajā vietā tagad saimniecības aramzeme, bet lopīni tika izvietoti pa pielāgotām kūtiņām. Fermās, kur kādreiz mitinājās govīs, bija auksti, ziemās sala aitas, sala jēri. Citur telpas bija mitras, dzīvniekiem piemētās dažādas plaušu slimības.

Par to, kāpēc netika uzbūvēts specializētais komplekss, pastāv divi viedokļi. Pirmais — ne saimniecības, ne rajona priekšniecību aitkopība nekad īpaši nav interesējusi. Otrais — Aglonā bija svarīgāki un vajadzīgāki objekti būvējami. Par naudu, kas bija atvēlēta aitām, sāka celt pīļu nobarošanas kompleksa pirmo kārtu. Neesmu kompetenta spriest, kurš no viedokļiem ir vienīgais pareizais. Iespējams, ka daļa taisnības abiem. Taču šajā gadījumā sva-

rigāks ir kas cits — aitkopība tika atstāta novārtā.

Aglonieši meklēja izeju. Pirms gadiem trim no Rēzeknes šķirnes dzīvnieku kantora saimniecība iegādājās tekus. Likās — nu viss būs kārtībā, uzlabosies ciltis, darbs, nozare, kā saka, ies uz augšu. Taču izrādījās, ka iepirktie dzīvnieki ir slimi (epididimīdīs — slimība, kas negatīvi ietekmē aitu auglību). Gada rezultāti bija tādi, ka uz vienu aitu vidēji nebija pat pus jēra. Tātad nebija arī gaļas. Bet vilnas cenas nav tik lielas, lai nozare varētu kļūt rentabla. (Pirmās šķiras vilna maksā 9 rubļi kilogramā, pārējā vilna 4 un pat 3 rubļus). Dabiski, ka saimniecībai nozare nes zaudējumus, bet ar tiem negribas samierināties.

Kāda nākotne paredzama Aglonas aitām? Vispirms ganāmpulka atjaunošanai paredzēts iepirkt remontaitas. Patlaban saimniecībā vienā kūtī izmitināti nepilni astoņi simti dzīvnieku. Pašu spēkiem jāizremontē mītnes Sekļos.

Tiesa, vilnas pārdošanas plāns valstij nav noteikts. Taču tas nebūt nenozīmē, ka šo jautāju-

mu var atstāt novārtā. Diez vai kāds no malas varēs saimniecības vadībai pateikt priekšā, ko isti darīt. Pašiem vien jāliek lietā izdoma, visi par un pret apsvērumi, ekonomiskie aprēķini. Varbūt izeja ir rodama vilnas pārstrādē pašu saimniecībā, varbūt tā ir ādu apstrādē vai kur citur? Jaunajos saimniekošanas apstākļos šim jautājumam nevar būt otršķirīga nozīme.

Visbeidzot — kāds ir saimniecības zootehniķu vērtējums pašreizējai situācijai? Septiņdesmit procenti aitu jau ir atnesušās, jēri ir stipri un veseli. Tātad jāvērtē visas pūles, lai būtu minimāls krišanas procents, lai varētu nodot valstij pēc bioloģiskajām īpašībām augstvērtīgu gaļu, iegūt labas kvalitātes pusmalko vilnu, ādas un šķirnes materiālu. 1988. gadā nozare ir, kā saka, jānotur uz līmeņa, tikai tad varēs domāt par kāpinājumu.

Tāds ir bēdīgais stāsts par aitām. Dīemzēl īpaši optimistisks noskaņojums nerodas, arī par tuvāko nākotni domājot. Ir daudz un nopietni jāstrādā.

L. STRODE

● Programma „Pieredze“

Kolhoza „zelta“ aunāda

TĀ IR PARASTA LIETA. Lauku ģimenei piemājas saimniecība ir pāris aitas. Aita, tas nozīmē gan gaļu, gan ādu. Skaidrs, ka ar gaļu visi tiks galā, taču kur ir aitādu apstrādes meistari?.. Nav viņu tagad laukos. Bet aitādu apstrāde nav vienkārša lieta, kādreiz pirms gadiem Baltkrievijā šī prasme tika nodota no paaudzes uz paaudzi, lauku ģimenes glabāja meistariības noslēpumus.

SITUĀCIJA. Baranoviču rajona kolhoza «40 let Oktjabrja» priekšsēdētājs Vasilij Šklarijs, nododot lietas savam pēctecim V. Piteljam, teica:

— Viktor Vasiljevič, tu jau pats zini, ka zeme saimniecībā nav nekāda treknā, viena smiltis. Lai galda vienmēr būtu gaļa, mūsu kolhoznieki tur aitas. Kopš seniem laikiem tur. Arī siltie kažoki, kas ziemā mūsu vīriem mugurā, no aitādām. Suj pie mums tos kopš seniem laikiem... Lūk, tāpēc arī es kolhozā sāku veidot palīgozari — pārstrādāt ādas un šūt no tām ne jau tikai kažokus vien... Nepamet, Viktor, šo lietu novārtā, turpini...

Jauno priekšsēdētāju nevaizēja divreiz pārliecināt, ka aitādas ir zelta bedre. Uz šo saimniecību V. Piteljs atnāca no kaimiņu kolhoza «Zarja», kuras palīgsaimniecības nozāres tagad arī ir jo plaši zināmas. V. Piteljs ne tikai turpināja, bet arī krietni attīstīja un pilnveidoja visu, ko sācis viņa uzņēmīgais priekštecis.

PIEREDZES BŪTIBA. Gribat paštūt kažoku, ādas mēteļi? Lūdzu!

Kolhoza «40 let Oktjabrja» centrālais ciemats ir plaši zināms ne tikai Brestas apgabalā, bet arī kaimiņos, Grodņas apgabalā. Aizvedisim turp savas aitādas, tā dzird runājam apkārtnējošos ciemos. Lai apstrādā un pašuj kārtīgu kažoku...

Un ved jau arī. Nodod apstrādes ceļā. Noteiktajā termiņā saņem atpakaļ un turpat noformē pieteikumu šūšanas ceļā. Kā redzat, viss ir uz vietas, kompleksi — izejvielu apstrāde, kažoku, mēteļu, ādas jaku šūšana... Norēķināšanās ar pasūtītāju — kolhoza grāmatvedībā.

KADRU JAUTĀJUMS — no palīgrāžošanas nozāres tehnoloģes Ludmilas Antončikas viedokļa:

— Mēs esam gandrīz trīsdesmit cilvēku. Gan aitādu apstrādes strādnieki, gan piegriezēji, šuvēji, tehnologi... Un veiksmē meklējama mūsu prasmē. Taču, ja tagad, teiksim, ražošanu arī paplašinātu, kadru problēmas vienlaigi nebūtu. Strādnieki pie mums nopelna labi: no 250 līdz 270 rubļiem mēnesī. Savu kārtu gaida vairāki iesnēģumi ar

lūgumu pieņemt darbā palīgrāžošanā...

Ir pie mums arī savi kadru strādnieki, isti amata meistari — lieliski apstrādā ādiņas, lieliski šuj. Piemēram, Ivans Ivanovičs Cirkuns ceļā strādā kopš tā dibināšanas dienas. Piegriezēja Tatjana Petrovna Jureņa, tā teikt, «atvēra» šūšanas ceļu.

Mēs cenšamies nostiprināt savus kadru darbiniekus palīgrāžošanā. Bet kad ir stabilitāte — tad arī darbs iet no rokās. Un priecājamies, kad, teiksim, vīram seko un palīgrāžošanā sāk strādāt arī sieva. Sergejs Durnevs nodarbojas ar hromādās izstrādi, bet viņa dzīvesbiedre Svetlana ir šuvēja. Ir mums vēl viena ģimene — Viktors Rimša un viņa sieva Luba. Es uzskatu, ka tas ir tikai sākums. Būs mums vēl arī īstenas darba dinastijas. Visi strādnieki ceļos taču ir savējie, pašu ļaudis...

PIEREDZES EKONOMIKA. Kolhoza palīgrāžošanas būtībā sastāv no diviem ceļiem. Cik tas izmaksā saimniecībai? Ādu apstrādes ceļa celtniecībai iztērēti 246 tūkstoši rubļu, šūšanas ceļa celtniecībai — 135 tūkstoši rubļu.

Bet kāda ir atdeve? 1986. gadā un 1987. gada septiņos mēnešos vien ādu apstrādes ceļa sniegtie pakalpojumi kolhozam deva 323 tūkstošus rubļu. Šūšanas ceļa ienākumi sasniedza 40 tūkstošus rubļu. Vārdu sakot, abi ceļi kolhoza kasei deva samērā krietnu tīro peļņu. Jāņem vērā, ka ierindā tie stājas nesen. Ļoti augsta ir palīgrāžošanas rentabilitāte: apstrādes ceļā tā bija 54 procenti. Un speciālisti uzskata, ka šis skaitlis vēl palielināsies.

Taču — vai mājsaimniekiem ir izdevīgi nodot kolhozam ādas apstrādei? Spriežot pēc skaitļiem, izdevīgi. Bet skaitļi ir šādi: pagājušajā gadā ceļā apstrādāja 15,5 tūkstošus ādu. Vienas ādas apstrāde un krāsošana pasūtītājam izmaksā tikai 12 rubļus (pie individuālajiem — divreiz dārgāk). Kažoka šūšana savukārt maksā 50 līdz 70 rubļus, ādas mēteļa šūšana — līdz simts rubļiem. Tas nav dārgi. Vēl jo vairāk tāpēc, ka līdz šim nav bijis sūdzību par darba kvalitāti. Toties pateicības ir.

SI, godīgi sakot, neparastā pakalpojumu veida popularitāte aug. Paplašinās pasūtījumu ģeogrāfija. Lai nodotu aitādas apstrādei, jau nākas pierakstīties rindā un gaidīt savu kārtu... Pagaidām tikai divas saimniecības Baltkrievijā nodarbojas ar ādu apstrādi un šuj no tām apģērbu: Baranoviču kolhozs un padomju saimniecība «Luban» Minskas apgabalā. Godīgi sakot — maz.

PIEREDZES ĢEOGRĀFIJA — kolhoza «40 let Oktjabrja» priekšsēdētāja Viktora Vasiljeviča Pitelja vērtējuma:

— Pieredzes izplatīšana, manuprāt, nozīmē vispirms jau radušos problēmu atrisināšanu. Nav nemaz iespējams izstāstīt, cik visdažādāko problēmu mums vajadzēja atrisināt, kamēr uzbūvējam abus ceļus...

Atceros sākumu. Mūsu kolhozs, godīgi sakot, bija ja ne pats slīktākais, tad viens no nabadzīgākajiem visā rajonā. Mums palīdzēja ar aizdevumu, aizbraucu uz Minsku, uz Baltkrievijas rūpniecības celtniecības projektēšanas institūtu. Sak, tā un tā, kolhozam pēc iespējas ātrāk vajadzīgs projekts ceļam, kurā apstrādāt aitādas. Institūta

nobrīnījās: skat, kas par dīvalnu priekšsēdētāju, šitādas rūpes uzņem. Galu galā tomēr pierunāju, projektu izstrādāja.

Baltkrievijas lauku celtniecības Baranoviču 1. pārvietojamā mehanizētā kolonna ceļu būvēja ilgi — veselus divus gadus. Skaidrs, ka šeit darbojās vecais domāšanas stereotips: sak, kam gan vajadzīgs tas aitu ceļš? Nav jau ne lopkopības ferma, ne darbnīcas tehnikas remontam — mehanizētās kolonnas vadītājiem nevienam par to galvu nemazgās. Varbūt cerēja, ka arī kolhozā atsals pret neparasto ieceri. Tāpēc būvēja pa roku galam.

Taču mēs neatsalām. Kamēr mehanizētā kolonna būvēja, gādājām iekārtas palīgrāžošanai. Braukājām pa visu republiku, meklējām ceļam mašīnas. Jā, jā, meklējām. Tā patiešām bija, tur nu nav ko slēpt. Pie mums taču nav sistēmas labākās pieredzes ieviešanai. Dalu iekārtas, nu to, kas vienkāršāka, izgatavojām pašī, godam pacentās mūsu kolhoza prasmīgie meistari. Un tomēr vēl līdz šim brīdīm nav sukājamo un vēl dažu citu mašīnu — Baltkrievijā tādas neražo.

Tagad es saprotu, kāpēc republikas saimniecību lielākā daļa tik lēnām pievēršas palīgrāžošanas nozāri attīstībai. Viss taču būtībā ir jāgādā pašiem vien — uz tīrā entuziasma pa-

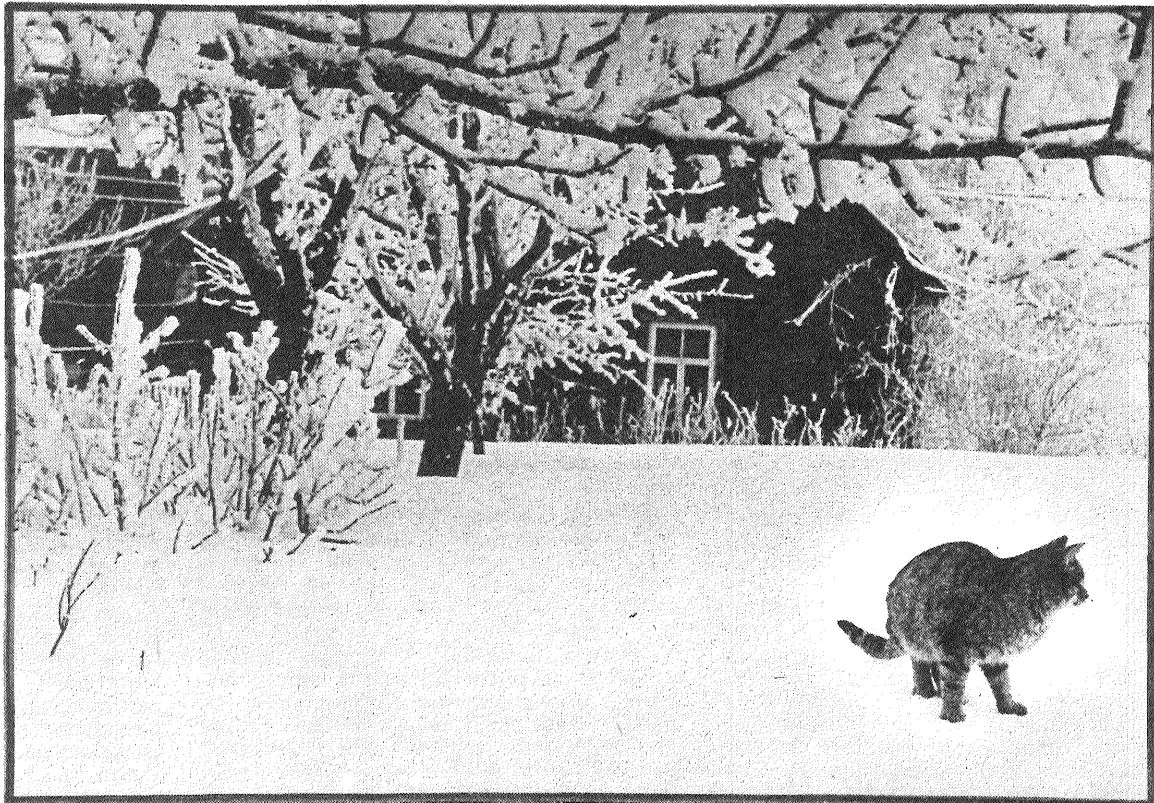
mata. Vēlreiz atkārtāju, ka sistēmas nav. Nav reklāmas, nav informācijas par to, kur, kādu un cik dārgu nepieciešamo tehniku var iegādāties. Nākas meklēt pa visdažādākajiem ceļiem. It īpaši grūti klājas ekonomiski vājākajām saimniecībām, kuru palīgā saucienus rajonos parasti nedzird tik labi kā stipro un slavenu saimniecību balsis. Mūs par to pārliecināja personīgā pieredze. Godīgi sakot, man paveicās: Baranoviču rajonā ir raksturīga kompleksa pieeja ekonomikas agrārā sektora problēmu risināšanai. Bet tīrais ienākums — gluži kā apbalvojums par pūlēm...

TĀ IR PARASTA LIETA — SABIEDRISKA LIETA. Uzbūvējis divus ceļus — aitādu apstrādes un šūšanas — kolhozs apguva jaunu pakalpojumu veidu, noregulēja plaša pieprasījuma preču ražošanu, pie tam — visai deficītu preču ražošanu. Tas ir pamācošs piemērs, kā apmierināt ledzīvotāju vajadzības un vienlaikus uzlabot kolhoz ekonomiku. Piemērs, kuram vērts sekot. Tik tiešām, kolhozs, var teikt, atradis «zelta» aunādu.

M. ŠIMANSKIS,

«Izvestija» speciālkorespondents Brestas apgabalā

(No laikraksta «Izvestija»)

Marta rīts Latgalē.

K. GAILUMA fotoetide

● Sestdienas lappusē — par mūsu novada senvēsturi

Jersikas pilsētas un valsts bojā eja

Jersika... Mikroskopisks pleķītis uz milzīgās Zemes. Neliela apdzīvota vieta Latvijā. Līdzīga citām. Tāpat kā daudzviet te pavasaros brāzmo strautu nolidus atbrīvošanās prieks, bērzi te saplaukst tikpat maigi zaļi kā citur, tikpat galdīti un mīļi ir pavasara ziedi — zilās, baltās un dzeltenās vizbulītes. Tikpat spožas kā citviet Latvijā arī Jersika iedegas jāņugunis, atnāk brīdīgi un tveicīgi jūliji, ražu dāvājoši augusti, rudenī — dažgad dzeltējošu lapu apmirdzēti, dažgad netikami lietaini un dubļaini. Nāk ziemas un kaļ visu ledū, apgaismo sniega baltumā. Kā visur.

Tikai Daugava ir viena vienīga. Tā — mums garām joztā Latvijas liktenjosta. Tikai Jersikas pilskalns ir viens vienīgs — pirmās lielākās pilsētas Latvijā atgādnis. Un dzimtā puse mums katram ir viena vienīga.

Tautas dzejnieks Imants Ziedonis iestājas par vietmācību, uzsverot, ka tikai dzimtās puses pamatīga iepazīšana ļauj to iemīlēt dziļi un patiesi.

Tuvāko pilsētu novadpētniecības muzejos pārlasot jau pabalējušās zinātniskās kartītes, bibliotēkās caurskatot vienu otru paveikāšu izdevumu, kā arī uzzinot vēsturnieku jaunākās domas par agrīno feodālismu Latvijā, atmiņā esmu savirknējis faktus

par Jersikas pagājības spožāko lappusi — pilsētas un plaša mēroga valsts pastāvēšanu līdz liktenīgajai 1209. gada oktobra vidus dienai. Fakti dažviet runā cits citam pretī, tādēļ veidoju savu versiju, talkā saucot arī iztēli un cerot, ka tomēr esmu nokļuvis kaut drusciņ tuvāk patiesībai par to, kāda Jersika bija savas slavas un posta gados.

Uzzinātais man liek raudzīties citādākām acīm uz senējo pilskalnu, kura tuvumā tagad ik dienu dārd tehnika un krājas grantskalni. Tie nospiež to zemes lūkumu, kur reiz bija Jersikas pilsētas dzīvākās ielas, ostmala. Granti sūknē no Daugavas ieloka, kur reiz diži lepojās tirgotāju kuģi.

Visi, kas lasījuši, lai atceras Jāņa Niedres grāmatu «Un vēji triec nodegu pelnus». To caurvij interesanta doma par Jersikā pabijušo pareizticīgo mūku no Polockas — Jurgi, kura pārrakstītais evaņģēlijs tagad glabājas Maskavā.

Pieminēsim pēdējo Jersikas valdnieku Visvaldi un mēģināsim saprast, ka viņš bija gudrs, tālredzīgs un lepns cilvēks, kas tikai savas tautas brīvības vārdā reiz zemojās vācu bruņinieku priekšā. Un vēl — Jersikai bija arī savi kaupi, savi jūdasi. Bet par to visu — vēlāk, vēstījuma gaitā.

ATTEĻĀ: Daugava pie Jersikas pilskalna.

SVESI KUĢI DAUGAVA

Jau 1198. un 1199. gads bija liktenīgs laikposms Jersikai. Kaut jersikieši to pat nenojautā...

1198. gadā par Romas pāvestu tika ievēlēts Inocents III, kas iedvesmoja krustakaros pret pagāniem.

Un 1199. gadā Brēmenes arhibīskapa radnieks Alberts Buhševdens savervēja nabadzīgos Saksijas bruņiniekus un 1200. gadā pavasarī ar 23 kuģiem iebrauca Daugavas grīvā.

Ziņa par jauno pilsētu Rīgu aizsniedza Jersiku. Visvaldis un viņa draugi lietuvieši juta ziņkāri un seļoja zirgus sīrojuma. Viņiem piebiedrojās Polockas kņazs Vladimirs.

1203. gadā apvienotais karaspēks, virzoties uz Rīgu, nonāca pie Salaspils. Kas zin, vai Vladimiram parādījās jauns sapnis, vai arī viņam tuvojās pulka bija iekļuvis kāds vācu labvēlis, kas valdnieka domu grieza vēlamajā virzienā, bet Vladimirs nikni paziņoja, ka esot atvillināts tik tālu no mājām un tikmēr lietuvieši brūkot virsū viņa Polockai. Polockieši devās mājup.

Ar atlikušajiem spēkiem Visvaldis neuzdrošinājās uzbrukt Rīgai. Jersikieši pilsētas nomales plavīnā uzglūnēja tur esošiem lopiem un tos nolaupija, kā arī sagūstīja divus garīdzniekus, kam gadījās būt tuvumā. Bīskaps Alberts jersikiešu vīzīti paturēja atmiņā...

NORIETA SĀKUMS

Jersikas Visvaldis par sievu bija apņēmis lietuviešu kunigaiša Daugeruta meitu. Ar sievas radiem viņam bija vislabākās attiecības — Visvaldis ļāva lietuviešiem celties pāri Daugavai un doties sīrojumos, cik vien tik. Vislabprātāk lietuvieši klejoja ziemās, kad nosala ledus — pat līdz Pleskavai aizgāja laupīja Novgorodas zemēs, nesaudzēja kaimiņus pūļus.

Viens no kristīcīgajiem poļu kņaziem ar lūgumu — savaldīt razbainiekus — griezās pie Zobenbrāļu ordeņa un bīskapa Alberta. Bīskapam poļu aicinājums nāca pie sirds — arī viņam rūpes darīja valdnieka Visvalža ciešanās saites ar lietuviešiem un viņa ietekmes paplašināšanās. Piebildīsim, ka hronists Livonijas Indriķis savās annālēs Jersiku nodēvē par velna sēklu, kas didzē nelaimes un postu visos Daugavas labā krasta laudis.

1209. gada rudenī, oktobra vidū, bīskaps Alberts pats nostājas savās karadraudzes un bruņinieku pulka priekšgalā un veda tos uz Jersiku.

Uzbrukums nebija negaidīts. Jersikieši apjoza lūku jostas, paņēma koka vairogus, paškalus zobenus un izgāja pretī. Laikam jau ilgo panākumu sīrojumos dvinga ledza Visvaldim pareizi novērtēt realitāti...

Dzelzīs kaltie vīri labi organizētā kili ietriecās vāji bruņotajos jersikiešos. Aizstāvju rindas sašķobījās. Un viņi bēga. Uz savu pili.

Visvaldis palika viens no pēdējiem. Viņš redzēja, ka aizstāvji nepaspēj, aizvērt vārtus un bruņinieki ielaužas pilī. Tā bija sakāve. Pa tukšo pilsētu (laudis bija sagājuši aiz pils vārtiem, cerot uz drošību) Visvaldis skrēja uz ostu, kur vēl dažs tirgotājs panīkā irās prom no krasta. Valdnieks sēdās pie ariem un trauca uz Dignāju — pēc palīdzības pie lietuviešiem un paša ļaudīm otrā krastā.

Dignājieši pūlējās Visvaldi atrunāt — nav jēgas turēties pretī uzbrucējiem: ja arī mēģinātu celties pāri Daugavai, tad katrs kļūtu par labi saskatāmu mērķi vācu stopšāvējiem. Un arī ūdens jau vēss — oktobra vidus taču. Tā upe — barotāja un glābēja — šoreiz kļuva par šķērslī.

Nemierīgu nakti pārlaida Visvaldis. Pilī palikušo vidū bija arī viņa sieva.

Visu nakti liesmoja krustnešu lāpas, skanēja izsauceņi svešā mēlē. Idēja govīs, zviedza zirgi, ko laupītāji dzina ārā no kūtiņ. Valmanāja laudis, ar žēlu šķindoņu krita zvani no torņiem, kad vāci pārcirta to turētājas virves. Visvaldim pat šķita, ka viņš dzird ievalnoto un mirstošo tautiešu vaidus.

Atausa rīts. Vāci dalīja gūvumu. Ar valdonīgu skatu Alberts pārslīdēja izlaupītajai pilsētai. Sēdēdams sava baltā zirga mugurā, viņš pacēla roku un pamāja. Pilī ieskrēja lāpneši. Pilskalnā daudzviet uzliesmoja.

Blēja, kvieca, idēja un zviedza lopi, sasaučs un valmanāja gūstā saņemtie, bet visam pāri plandījās liesmas. Debesīs sītās kvēpi un dūmi, un pelnu plēnes krita uz vēsās zemes.

Pretkrastā stāvēja viens pats valdnieks. Rūgtas asaras ritēja pār viņa seju, un viņš sauca: «Jersika, mīļā pilsēta, manu tēvu mantojums! Vai tādēļ man bija dzimt, lai redzētu savas pilsētas nodedzināšanu, savas tautas bojāeju!»

Bet bīskaps Alberts ar karotājiem, padarījuši dievam tīkamu darbu, jau cēli jāja prom. Nopakal vilkās bruņinieki, aprāvušies ar adām un drānām, kāds nesa nolauptu ikonu, kāds cits — baznīcā norautu zvanu. Citi dzina lopus un sagūstītos cilvēkus.

JERSIKAS VALSTS GALS

Rīgā bīskaps noturēja patēlcības dievkalpojumu un sūtīja vēstnesi pie Visvalža, liekot viņam ierasties. Ar smagām domām Visvaldis devās uz Rīgu. Viņš zināja, ka palīdzību nav no kā gaidīt. Polockas kņazs aizņēms Krievijas kņazistu iekšējo nesaskaņu kārtošana.

Alberts sagaidīja jersikieti, sēdēdams augstā krēslā un garlaikoti virpinādams pirkstos lūgšanu krelles. Viņš teica bez aplinkiem: «Ja mēs turpmāk izvai- rīsimies no bīdrosānās ar pagāniem, ja tu kņazisti veitīsi visusvētās jaunavas Marijas baznīcā, tad tu to dabūsi atpakaļ no mūsu rokām, tikai tad mēs tev atdosim tavu sievu un valdījumu, un apsolām tevi balstīt, tev palīdzēt».

Tā bija klāja prasība kļūt par bīskapu vasalī. Visvaldis samierinājās. Tomēr, arī saucot bīskapu par tēvu, viņam prātā gruzda domas, kā ātrāk atjaunot pili un atgūt brīvību.

Atgriezies Jersikā, Visvaldis sasauca izbēguļojušos laudis un uzcēla pili no jauna.

1214. gadā Kokneses bruņinieki Melnards, Joans un Jordāns bīskapam iestāstīja, ka Visvaldis ar bijību neizceloties, ka savu «mīļoto tēvu», no kura zēlīgajām rokām saņēmis savu pili un valdījumus, neapmeklējot, bet atkal ejot neceļus — biedrojoties ar lietuviešiem, palīdzot viņiem ar vārdiem un darbiem. Un tad Alberts deva svētību jaunam pārmācības kara- gājienam.

Šoreiz vāci virzījās zagšus — kā vilki pilnmēness naktīs. Ne- tālu no Jersikas viņi sagūstīja kādu vietējo un sasolīja viņam mantu un varu. Lai tikai viņš līdzējot iekļūt Jersikā. Un šis sakārdinātais bija ar mieru.

Naktī bruņinieki piezagās pilij no ziemeļu puses. Nodevējs sargiem iestāstīja, ka nāk grupi- ņa novēlojušos savējo. Viņš kopā ar dažiem vāciešiem pārrāpās valnīm un nogalināja neko ne- nojautušos sargus. Klusīnām tika atdarīti vārti, un bruņinieki iel- lavījās pilī. Vini gaidīja līdz rī- tam, bet jersikieši vēl mierīgi gulēja. Pēdējo nakti.

Tikko svīda gaisma, bruņinieki metās iekšā mājokļos — cērtot un kaujot. Bezspēcīgā niknumā par šādu izdevušos viņa piemūkošanu Visvaldis cīnījās līdz pēdējam. Un krita.

...Hronista 1255. un 1256. gada annālēs Jersika vēl piemi- nēta — taču tikai kā pilsvieta.

N. DIMANTS
Jersikā

PARTICIBAS UN SLAVAS LAIKS

Uz trīspadsmitā gadsimta sliekšņa Jersika bija lielākā lat- gaļu valsts. Tās valdījumi snie- dzās līdz pat Gaujai. Jersikas pakļautībā atradās Autīne, Ces- vaine un Asote, austrumos — Ludza un Rēzekne.

Galvaspilsēta izbūvējās Dau- gavas līksnā starp pietiekām Ru- čai un Istok (tagad sauc par Gumerts strautu un Iztaku upī- ti).

Līdz vācu iebrukumam Jersikā (vēl arī Tālavā) bija sasniegts augstākais pakāpiens agrīno feo- dālo valstiņu attīstībā — varas pārņemšana. Savu viedu vārdu dienmēr teica arī veļajo padome — karadraudze, tomēr vietvaldis drāk palāvās uz paša prātu.

Jersikas iedzīvotāji kopa zemi un lopus, mazliet medīja un zve- joja, daži tirgojās, nodarbojās ar amatniecību.

Zemi apstrādāja pēc trīslauku sistēmas: vienā sējot vasaraugus, otrā — ziemājus, bet trešajam ļaujot gadu atpūsties. Līda līdu- mus, ara zemi ar koka arklū, kam bija dzelzs lemess, strādāja arī ar platasmens dzelzs kapļiem. Sēja rudzus, miežus, kviešus, auzas, lēcas un pupas, no teh- niskajām kultūrām — linus un kaņepes. Laukus mēsoja.

Aplokos un kūtiņās audzēja zirgus, govīs, aitas, kazas un cūkas. (Pēdējo gaļu jersikieši ēda vislabprātāk.) Darīnāja un nēsāja vilnas un līnu drānas, apavus šuva no dzīvnieku ādām. Līdz ar podnieka ripas parādī- šanos amatnieki veidoja glītus māla traukus, kas bija ērtāki un skaistāki par iepriekšējiem — līpinātiem.

Dimdināja varkālī. Gar kausē- šanas krāsnīm speltē darbojās vietējās dzelzsrūdas pārkausētā- ji. Krāsnī (ar mālu izoderētā bedrē) pamīšus bēra rūdu un kokogleš. ar plēšām no apakšas plēpūta gaisu. Krāsns dibenā sa- tecēja grumbulots dzelzs nogu- lums. Kalēji kaldināja no metāla ieročus un darba rīkus.

Darbs kūsāja. Bet, tiklīdz kas bija ievākts, izaudzēts vai izda- rināts, tūdaļ vietējie feodāļi pie- prasīja savu tiesu. Piemēram, zemkopji maksāja nodevas par katru piederīgo zirgu vai arklū.

Galvaspilsētas ziemeļrietumu stūrī stāvēja pils. To apjoza zemes valnis un guļbūvē likta sēta, kuras iekšienē bija pakšos cir-

stas mājas, apkurināmas ar mālu apmetām krāsnīm bez dūmvada. Blakus mitekļiem bija izraktas bedres — primitīvi pagrabi — graudu glabāšanai.

Pilī dzīvoja valdnieks un tu- rīgākie no bajāriem un karadraudzes. Pils izdevīgais ģeogrā- fiskais stāvoklis ļāva aplikt ar mūitu pa Daugavu garāmpeldo- šos kuģus. Aizmārsīgajiem, kas pasteidza garām bez muitas no- maksas, karadraudze savējos ku- ģos sekoja un to atgādināja.

Raiti risa tirdzniecība. Jersikā apgrozījās preces gan no Bizan- tijas un Krievijas kņazistēm, gan no kuršiem, gan pat no Zviedri- jas un Gotlandes.

Galvenā vienība sverot bija Irakas mārciņa (aptuveni 408 grami). Uz pusi mazākas bija Novgorodas grivna, kā arī Got- landes marka. Smolenskas grivna — viena ceturtdaļa no Irakas mārciņas. Vietējā naudas vienība bija ozerlīngs — apmēram simt gramu sudraba.

PIRMIE VIESI

Daugava, no kuras tik dāsni varēja pasmelties mantu, reiz at- nesa šurp arī visai ziņkāriģus ciemīnus no Polockas. Viņiem Jersika iepatīkās. Pārliecināju- šies par šejienes bagātību, tāle vīsi piedāvāja — vai nu ieradi- sies Polockas kņazs ar karaspēku un neatstās pili baļķi uz balķa, vai arī Jersikas valdnieks lab- prātīgi paklausies Polockas kņazam. Jersikieši izvēlējās pēdējo. Tas notika krievu vien pirms vā- cu iebrukuma un nekādu lielu postu Jersikas zemei nenesa.

Jau izsenis, saskaroties ar kaimiņos esošajām krievu ciltīm, dažādajās valodās veidojās vārdi, kas, apzīmējot vienu un to pašu, bija arī līdzīgi pēc skanējuma. Piemēri: rudzi (rož), sirpis (serp), istaba (izba), pagrabs (pogreb), telš (tejonok), kaza (koza), stens (seno), atāls (otava) utt.

Vēlāk jau tieši no krievu va- lodas tika aizgūti vārdi: dzirna- vas (žernovo), stikls (steklo), zābaks (sapog), tirgus (torg), cena (cena), kupcis (kupec), puds (pod), baznīca (božnica), krusts (krest), zvans (zvon) u. c.

Situācijas skaidrības labad jāpiebilst, ka divpadsmitā gadi- simta beigās Jersikas valsts teri- torijā jau bija vairākas pareiz- ticīgo baznīcas. Ar zvaniem torņos un, protams, ar ikonām, kuras pielūgt.

● Sports

Kurš precīzāk?

Rajona veselības spartakiādes ietvaros notika sacensības šaušanā. Piedalījās starpsaimniecību celtniecības organizācijas, agrofirmas «Krasnij Oktjabrj», Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas, rajona izpildkomitejas, «Lauktechnikas» rajona apvienības, Līvānu stikla fabrikas un rajona sadzīves pakalpojumu kombināta komandas.

Par sacensību uzvarētājiem kļuva agrofirma «Krasnij Oktjabrj», Līvānu stikla fabrikas un eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas sporta veterāni.

Saušanas sacensībās piedalījās ne mazums rajonā pazīstamu fizikultūriešu un sporta entuziastu. Starp tiem — Alimpjjs Rikovs (Preiļu SCO), Boļeslavs Kivlenieks («Krasnij Oktjabrj»), Staņislavs Reinis, Vladislavs Dzenis (rajona agrorūpnieciskā apvienība), Atis Lācars (Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca), Antons Vilcāns un Andris Vanags (Līvānu stikla fabrika), kā arī citi sporta veterāni.

Visprecīzākie šāvēji — B. Kivlenieks, A. Vanags, R. Vilcāns, S. Sietietem uzvarēja E. Lozda, T. Sebeko un L. Aizpure.

R. KOČKERS,

sporta biedrības «Daugava» rajona padomes priekšsēdētājs

ATTELOS:

Līvānu stikla fabrikas sportists A. Vilcāns ir daudzu rajona un republikas sacensību dalībnieks, aktīvs fizikultūras pasākumu organizators;

stikla fabrikas pārstāve E. Lozda sašāva 88 punktus. Tāds rezultāts nebija pa spēkam dažam labam vīrietim.

J. SILICKA foto

● Informē VAI

Autotransporta tehniskās apskates

Preiļu rajonā automototransporta tehniskās apskates sākās 15. februārī un turpināsies līdz 1988. gada 31. jūlijam. Šis pasākums ir ļoti svarīgs, jo no transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa ir atkarīga satiksmes drošība. Tāpēc jebkuram transportlīdzeklī jāatbilst rūpnīcas izgatavotājam un ceļu satiksmes noteikumu prasībām. Pēc speciāla grafika tehniskās apskates notiks rajona autosaimniecību garāžās. Pilsonu personīgajai īpašumā esošos transportlīdzekļus apskatei var uzrādīt savas darba vietas autosaimniecībā (dienā, kad tur notiek tehniskā apskate), var arī izmantot laiku, kas atvēlēts individuālo transportlīdzekļu tehniskajām apskatēm. Šādas apskates mūsu rajonā notiks no 1988. gada 1. jūlija līdz 31. jūlijam: Preiļos — otrdienās no pulksten 12.00 līdz 20.00, sestdienās no pulksten 10.00 līdz 14.00; Līvānos — trešdienās no pulksten 16.00 līdz 19.00, sestdienās no pulksten 17.00 līdz 19.00 (visu periodu — no 1. līdz 31. jūlijam). Individuālos transportlīdzekļus minētajās dienās pieņems apskatei Preiļu un Līvānu milicijas nodaļās.

Visi autobusi un tās kravas automašīnas, kuras pielāgotas cilvēku pārvadāšanai, tehniskajai apskatei jāuzrāda vienu reizi katru ceturksni (konkrēta ceturksņa pirmajās desmit dienās).

Valsts īpašumā esošo automašīnu spidometri jānoplombē atbilstoši jaunajai instrukcijai. Plombas piesaistīšanai drīkst iz-

mantot tērauda stiepli, kuras diametrs ir 0,4 līdz 1 milimetrs (ja izmanto stiepli, kuras diametrs ir 0,4 līdz 0,6 milimetri, tad jāņem divas šādas stieples un jāsavij). Plombas vienā pusē jābūt spiedogam ar autosaimniecības nosaukumu, otrā pusē — norādei, kurā ceturksnī šī plombēšana izdarīta. Ne retāk kā vienu reizi divos gados spidometri ir jāpārbauda valsts standartu laboratorijā.

Līdz 1988. gada 31. jūlijam visi transportlīdzekļi jāuzrāda tehniskajai apskatei. Ja tas nebūs izdarīts, tad valnīgie tiks saukti pie administratīvas atbildības (kā tas paredzēts ceļu satiksmes noteikumos). Individuālo transportlīdzekļu vadītājiem tiks uzlikts naudas sods no 3 līdz 10 rubļu apmērā, bet tās amatpersonas, kuru vainas dēļ autotransports nav uzrādīts tehniskajai apskatei, sods ar naudas sodu 10 līdz 30 rubļu apmērā. Ja pieminētais pārkāpums izdarīts atkārtoti, tad naudas soda apjoms pleaug.

Personīgajās automašīnās, autobusos un tajās kravas automašīnās, kuras pielāgotas cilvēku pārvadāšanai, iekšpusē pie priekšējā stikla (labās puses apakšējā stūrī) jāpiestiprina talons, kas apliecina tehniskās apskates iziešanu. Vienlaikus atgādinu, ka pie transportlīdzekļa priekšējā stikla nedrīkst izkārt dažādus vimpļus un rotāļlietas, kas, bez šaubām, šoferim traucē pārredzēt ceļu, izklieš vīpa uzmanību.

Tehniskajai apskatei uzrāda transportlīdzekli, kurš ir nokomplektēts un sakārtots atbilstoši prasībām, apliecību par tiesībām šo transportlīdzekli vadīt, automašīnas vai motocikla tehnisko pasi, kvītis par atliecīgā nodokļa samaksu, kā arī par tehniskās apskates maksas nokārtošanu. Transportlīdzekļa vadītājs uzrāda arī noteikta parauga medicīnisko izziņu. Ietelcams transportlīdzekļos uzstādīt pretatdzīšanas ietaises. Ja transportlīdzeklis līdz 31. jūlijam būs remontā, tad par to jāinformē valsts autoinspekcija (vienlaicīgi uzrādot transportlīdzekļa tehnisko pasi).

Preiļu rajonā gadu no gada arvien vairāk transportlīdzekļu netiek uzrādīti tehniskajai apskatei. Šajā ziņā īpaši grēko motociklu īpašnieki. Valsts autoinspekcijā joprojām ir uzskaitē motocikli, kuri jau sen nolietoties vai pat izkomplektēti. Tātad paša motocikla faktiski valrs nav. Lūdzam šo motociklu īpašniekus ierasties valsts autoinspekcijā, lai šos neesošos motociklus varētu noņemt no uzskaites. Tādējādi mēs kopīgiem spēkiem varēsim ieviest kārtību un skaidrību transportlīdzekļu uzskaitē un pareizā ekspluatācijā.

J. ULJANOVS,

VAI rajona nodaļas priekšnieks

Redaktors V. PETROVS

● Sludinājumi

TV VIĻŅA

12. marts. 9.00 — Ziņas. 9.15 — Rīta vingrošana. 9.30 — Dokumentālā filma. 10.00 — Skolēņiem. Runāsim angļiski! 10.30 — Vēsture. 11.05 — Tikšanās ar dzelnieku M. Martinaiti. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — Mākslas filma «Dzīvā varavīksne». 13.35 — Pārskatīšanās: cilvēks un darbs. Dokumentālās filmas. 14.10 — Koncertfilma. 14.30 — No kultūras vēstures. Par ietuviešu klasiķi J. Tumasu-Vaižgantu. 15.00 — TV konkurss lauksaimniecības darbiniekiem. 16.00 — Bērnu leļļu teātris. 16.45 — Ziņas. 17.00 — Mūzikas pasauļe. 18.30 — PSKP CK 1988. gada februāra Pilnuma lēmumu īstenojot. 19.15 — Baleta vakars. 20.00 — Panorāma. 20.30 — Dienas jaunumi (krievu val.). 20.35 — Labu nakti, mazuli! 21.00 — «Laiks». 21.40 — Pārskatīšanās starmetis. 21.50 — Mākslas filma «Dāma no Amsterdamas». 22.50 — Ziņas. 23.00 — Mākslas filmas «Cirka princese» 2. sērija. 0.15 — PSRS

čempionāts futbolā. «Ararāts» (Erevāna) — «Zalgiris» (Vilņa). 2. puslaiks. Videoieraksts no Erevānas.

13. marts. 9.00 — Ziņas. 9.15 — PSRS čempionāts futbolā. «Ararāts» (Erevāna) — «Zalgiris» (Vilņa). 2. puslaiks. Videoieraksts no Erevānas. 10.00 — TV konkurss bērniem — zīmējumi par tēmu «Mana pasaule». 10.35 — Nedēļas arbaiss. 11.10 — TV skolēņiem. Mana valoda. 11.40 — KSDSP I kongresa 90. gadadienu atzīmējot. Dokumentālās filmas. 12.10 — Jautri. Noslēpumaini. Interesanti. 12.45 — Senas mūzikas koncerts. 13.25 — Mākslas filma «Rudens naktī atlidoja maršietis». 14.50 — Dokumentālā filma «Pieminekļi». 15.00 — Lietuvas TV konkurss «Dziesmasdziesmīna-88». 17.15 — Literāra galerija. 17.50 — Ziņas. 18.00 — Indiešu mākslas izstāde Viņā. 18.35 — Koncertfilma. 19.05 — Vernisāža. 19.15 — Tev, māmiņ! 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas jaunumi (krievu val.). 20.35 — Labu nakti, mazuli! 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Bira asaras». 23.05 — Ziņas.

● Līdzjūtības

Saldas dienas, sūras dienas, Dienas baltas, nebaltaš Sūrst un steldzas, klūp un ceļas, Beidzot pazūd smiltāja.

(M. Kaudzīte)

Izsakām dziļu līdzjūtību FRANCISKAS RUDZATES piederīgajiem, viņu pēdēja gaitā izvadot.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Dusi saldi, māmuliņe, Baltā smilšu kalniņā. Mīļi bērņus audzināji, Gaīšas dienas vēlēdama.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Francim un Robertam Valvodiem, MAMUĻU smiltajā izvadot.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Nav tāda vārda, ar ko izsmelt bēdas No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.

(Ā. Elksne)

Skumju brīdī esam kopā ar Lidiju Tumovu, BRALI kapu smiltajā izvadot. Padomju saimniecības «Agļona» darbabiēdri

Līdz ar pirmām sainām novīst ziedi, Koku lapās zeltais rudens nāk, Līdz ar šķiršanās un sāpju mokām

Beidzies mīļās mātes dzīves stāsts.

(F. Bārda)

Izsakām dziļu līdzjūtību Kazimīram Babrīm, no MAMINĀS uz mūžu atvadoties.

Darbabiēdri kompleksā «Āmuļi»

Viegli mani iznesiet, Viegli vārtus aizveriet, Lai paliek mans darbiņš Jums pašiem padarīt.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību JANA CEKALINA piederīgajiem, uz mūžu no viņa atvadoties.

Līvānu mežizstrādes iecirkņa kolektīvs

Darbā ir kopā noietī ceļi, Darbā ir dzīvots, darbā ir smlets,

Skarbais liktenis pārrāva visu, Tālāk valrs kopā nevaram iet.

(V. Asare)

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, ANTONU DAUKSTU smiltajā izvadot.

Darba biedri Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(I. Mežnora)

Sērojam kopā ar Leona Batora ģimeni, no TEVA atvadoties.

Darba biedri Mirdzēs tur saules stars, Kur cilvēks ir iemīnis pēdas.

(J. Osmanis) Izsakām dziļu līdzjūtību VASILJA HACKOVA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Rīts» kolektīvs Mēs šorīt redzējam, kā tavās takās Raudāja rasa dimanta lāsēm, Gribējām satikt tevi un pateikt Par tavu mūžu klusu paldies.

(I. Auziņš) Izsakām dziļu līdzjūtību Veronikai Reignal, TEVU izvadot pēdēja gaitā.

Kolhoza «Sīlūkals» valde

Ai, tēt, man brīžam liekas — Sirds aiz sāpēm gurst... Bet zinu... jāiztur...

(P. Vilpits)

Dalām bēdu smagumu ar Jāni Daukstu, pavadot TEVU smiltajā.

Preiļu 21. PMK kolektīvs ...tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķirsta, Paliek cilvēka māžs...

(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību ALEKSANDRA SILASPROĢA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Rīts» kolektīvs Viegļas, viegļas smilšu sauļas Tā kā baltu sniegi snieg. Sirdij, darbos nogurušai, Nu ir smiltis jāiemieg.

(L. Vāczenieks) Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, ANTONU MALNIEKU pēdēja gaitā pavadot.

Oškalna kolhoza kolektīvs Saka sirds — es nogurusi, Lai nu miers man tiek.

(O. Lisoņska) Izsakām dziļu līdzjūtību AGAFIJAS VOROBOVAS piederīgajiem sakarā ar viņas nāvi.

Kolhoza «Rīts» kolektīvs Pār tevi smilšu klusums klāts, Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.

(J. Rūsiņš) Izsakām dziļu līdzjūtību latviešu sarkanā strēlnieka ADAMA RUDZATA piederīgajiem, viņu kapu kalniņā izvadot.

Rožupes skolas kolektīvs

KINO

«EZERZEME»

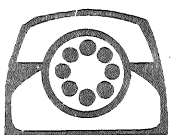
12. martā — «Glūži kā trīs musketieri» (1. un 2. sērija), Indija, sāk. plkst. 14, 16.30, 19, 13. martā — «Noslēpumainā pils», Ungārija, sāk. plkst. 16, 18, 20, 14. martā — «Trīdesmit trīs», «Mosfilms», sāk. plkst. 17, 19, 21, 15. martā — «Briesmonis», Francija, sāk. plkst. 17, 19, 21, 16. martā — «Vilkača pēdas», PSRS — Argentīna, sāk. plkst. 17, 19, 21.

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem un tuviniekiem sakarā ar latviešu sarkanā strēlnieka ADAMA IZIDORA d. RUDZATA nāvi.

Latvijas KP rajona komiteja
Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли. Латв. ССР. Издательство «Звайгзне». г. Рига. ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīpaš par sludinājumiem — 22305.

Tir. 14 292 eks. (latv. val. 10 150 eks., krievu val. 4 142 eks.). 1. nos. Iespiedis. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pas. 444.